

יהודי של ש"ס

דף העשרה לשיעורי

הדף היומי שע"י

מצדיקי
הרבים

איחוד שיעורי התורה בישראל

לקבלת הגיליון במייל torat.israel4@gmail.com

ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזרה

קו התהילים להצלת הבריאים שלא יחלו והחולים שיתרפאו

077-9710320 שלוחה 597 לשליחת שמות לתפילה חייגו 0722-148184

הגאון רבי מרדכי בונים זילברברג שליט"א - רב שכונת ה' ביב לתנועות ולהערות בכתובת טייל: 5740398@GMAIL.COM

אפר על גבי כל הגחלים הא עבד ליה היכא בכולהו עי"ש.

עוד כתב הר"ן דאי נימא דגרופ הוא רק לצד אחד של הכירה, לא תיקשי מהא דאיבעיא לן בגמ' מהו לסמוך [קדירה אצל דופן הכירה בלא גרופה שהכירה מטלטלת היא ומושיבים אותה על גבי קרקע] דפשיטא דשרי וכ"ש הוא שהרי מפסיק דופן הכירה, ותיירץ דלאו קושיא היא, דהתם בסמיכה לא עביד מעשה להכירא, אבל בגריפה עבד מעשה להכירה.

המבואר בראשונים ז"ל דטעם ההיתר דגרופ וקטום הוא משום היכרא דמתוך כך לא יבוא לחתות, ומה שכתב ברמב"ם דטעמא משום היסח הדעת ומתוך כך לא יבוא לחתות, נראה דהכל חד טעמא הוא והיינו שצריך לעשות מעשה שיש בו משום היסח הדעת וצריך נמי שאותו המעשה יהיה בו גם היכר למשך השבת ולא רק בשעת פעולת ההיכר אבל כל זה הוא משום שמסיח דעתו מהתבשיל ומשו"ה לא חיישינן שיבוא לחתות (חוט שני שבת פכ"ו).

עניינא דיומא – פסח פרק כב' מתוך גיליון "לב המועדים" (- ניתן לקבל במייל lev17382@gmail.com)

אמרה תורה נסכו מים בחג, כדי שיתברך לכם גשמי שנה, לפיכך צווה הקב"ה לספור בימים אלו כדי שזכור צער העולם ונשוב לו בלבב שלם ולהתחנן לפניו לרחם עלינו ועל הארץ שתהינה התבואות כתיקונן, שהם סיבת חיינו שאם אין קמח אין תורה (אבודרהם ספירת העומר).

טעם אחר: מפני שימים אלו הם ימי מלאכת השדה והיו מפוזרים כל אחד בגורנו, ולכן ציוונו לספור כדי שלא ישכחו מחמת עבודתם את זמן עלייתם לרגל (אבודרהם ספירת העומר).

טעם אחר: זכר לספירת העומר שספרו בזמן המקדש והר"ן מביא מדרש שבשעה שאמר להם משה "תעבדון את האלוהים על ההר הזה" אמרו לו ישראל מתי נעבוד, אמר להם משה לסוף חמישים יום, והיו מונים וסופרים כל אחד לעצמו, ומכאן קבעו חז"ל כיון שאין לנו קרבן ולא עומר אנו סופרים בשביל שמחת התורה כמו שמנו ישראל (ר"ן סוף פסחים).

טעם אחר: משל לאדם שהיה בבית האסורים וצעק למלך להתירו וקבע לו זמן להתירו ולתת לו את בתו לאשה, והולך ומונה וסופר עד בא הזמן, כך עשו ישראל ביציאתם ממצרים (שהוא בית האסורים) עד

ל"ז ע"א

יסוד ההיתר של גרופ וקטום משום היכר ועל ידי כך מסיח דעתו מהתבשיל?

מהו לסמוך בה. נחלקו הראשונים לענין היתר דגרופ, האם צריך שיגרופ את כל הגחלים מן הכירה או שמספיק שיגרופ רק את הגחלים תחת הקדירה לצד אחד של הכירה. דעת הרמב"ם והטור שצריך לגרופ את כל הגחלים מהכירה וכדמשמע מהירושלמי דהגורף צריך לגרופ כל צרכו כלומר שלא ישארו שם גחלים, אבל דעת הרז"ה והר"ן דסגי שיגרופ כל הגחלים לצד אחד.

וכתב הר"ן דשאני דין גרופ מדין קטום, דבקטום סגי בקטימה כל דהוא שאם נתן עליה נעורת של פשתן דקה או גחלים שעממו הרי היא כקטומה, ואילו גריפה בעינן גריפה גמורה, והיינו טעמא משום דבגריפה אי גרף מקצת גחלים והניח מקצתן אין בנשארות היכר כלל, אבל בקטימה מכיון שנתן

מצות עשה לספור שבע שבתות תמימות מיום הבאת העומר שנאמר (ויקרא כג טו) "וספרתם לכם ממחרת השבת וגוי שבע שבתות תמימות" (רמב"ם הלכות תמידין ומספין פרק ז הלכה כב).

שרשי המצווה

לפי שכל עיקרו של עם ישראל אינו אלא התורה ומפני התורה שמים וארץ נבראו כדכתיב (ירמיהו לג כ) "אם לא בריתי יומם ולילה חוקי שמים וארץ לא שמתי", ויציאת מצרים היתה עבור קבלת התורה כדכתיב (שמות ג יב) "בהוציאך את העם תעבדון את האלוהים על ההר הזה" וזהו עיקר הגאולה של ישראל.

ולכן נצטוונו לספור ממחרת יו"ט של פסח עד יום מתן תורה להראות את בנפשנו את הרצון שלנו מתי יגיע היום הזה כי ליום זה אנו כל כך מחכים ומצפים (חינוך מצווה שו).

טעם המצווה

לפי שהעולם שרוי בצער מפסח ועד שבועות על התבואה ועל האילנות כדאיתא ברי"ה (ט"ז ע"א) "אמר ר"י משום רבי עקיבא מפני מה אמרה תורה הביאו עומר בפסח, כדי שתתברך לכם תבואה שבשדות, ומפני מה אמרה תורה הביאו שתי הלחם בעצרת, כדי שתתברך לכם פירות האילן, ומפני מה

מתן תורה (דהוי כבת של המלך) (אבודרהם ספירת העומר בשם המדרש).

טעם אחר: לפי שארץ ישראל היא ארבע מאות פרסה על ארבע מאות פרסא (עין תוסי' ב"מ כח, א ד"ה חמשה עשר), וירושלם בטבורה, הרי שתי מאות לכל צד, ובעשרים יום ילך לביתו, כי מהלך אדם בינוני עשר פרסאות ליום, ובעשרים יום יחזור לירושלם לרגל חג השבועות, הרי ארבעים יום, ושבעה שבתות הרי מ"ז יום, נשארו עוד שני ימים להתעכב בביתו, לכך ציווה הקב"ה למנות, שלא ישכח ושלא יתעכב בביתו יותר משני ימים (מנהגי מהר"י טירנא, בין פסח לשבועות).

חיוב דאורייתא או דרבנן

בזמן שביית המקדש היה קיים, מצוות ספירת העומר היתה מדאורייתא לפי כל הדעות בזמן הזה נחלקו הפוסקים אם הוי מדאורייתא או מדרבנן, נפק"מ במסופק אם ספר שאם הוי ספק דאורייתא הולכים לחומרא ואם אינו אלא מדבנן הולכים לקולא,

יש אומרים שהוי מדרבנן, **הטעם:** לפי שאין עומר, וחיוב התורה הוא לספור מקרבן העומר עד קרבן של שתי הלחם, ועכשיו לא שייך כן (ר"ן שלהי פסחים), וכן כתב במשנ"ב (תפט ס"ק יד) שדעת רוב הפוסקים דהוי רק מדרבנן זכר למקדש.

הרמב"ם (הלכות תמידין ומוספין פ"ז הלכה כד) כתב שהוי מצווה מדאורייתא בזמן הזה, וז"ל: "מצות עשה לספור שבע שבועות תמימות מיום הבאת העומר ומצווה זו על כל איש מישראל בכל מקום ובכל זמן" וכי, **והטעם:** מפני שעיקר ספירה היא על מתן תורה ושייך גם בזמן הזה, אלא שהקב"ה צווה להביא קרבנות תחילה וסוף, עומר שעורים בתחילה ובסוף חיטים, כדי להורות לנו שבלי תורה כבהמות נדמו, לפי שהשעורים מאכל בהמה הם (ערה"ש תפט ד).

נשים בספירה

יש אומרים: שנשים פטורות מלספור (משנ"ב תפט ס"ק ג) וכתב המגן אברהם (תפט א) מיהו כבר שוויהו עלייהו חובה (משנ"ב שם),

והטעם דאינן ספורות משום שהוי מצווה שהזמן גרמא ופטורות (רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק ז הלכה כד), **טעם אחר:** דודאי ישכחו יום אחד מחמת הטרחה, וגם על פי רוב אינם יודעים פירוש המילות (משנ"ב תפט ס"ק ג, בשם ספר שולחן שלמה),

תחילת הספירה

במוצאי פסח אחר תפילת ערבית מתחילים לספור שבעה שבועות (או"ח תפט א). כדכתיב (ויקרא כג טו) "וספרתם לך ממחרת השבת מיום הביאכם את עומר התנופה שבע שבתות תמימות תהינה" ויום השבת הכוונה יום ראשון של פסח שעליו דיבר הכתוב, שהוא יו"ט ששבתים בו ממלאכה ועל זה אומר הפסוק ממחרת שהוא ט"ז בניסן תספרו "שבע שבועות תמימות" (לבוש תפט א).

זמן הספירה

מצווה מן המובחר לספור בתחילת הלילה, והטעם: בכדי שיהיה "שבע שבתות תמימות" (לבוש תפט א).

הטעם שסופרים בלילה והא כתיב "חמישים יום" (ויקרא כג טו)

לפי שלומדים מהפסוק (ויקרא כג טו) "תמימות תהינה" שצריך לספור בתחילת היממה היינו בלילה. **טעם אחר:** לפי שבלילה בני אדם אינם טרודים במלאכתם (מטה משה תרצ).

הטעם שסופרים מ"ט יום, אף שבפסוק (ויקרא כג טו) נאמר "עד ממחרת השבת תספרו חמישים יום" **ביאור א:** כוונת הכתוב היא "עד ממחרת השבת השביעית" שהוא יום החמישים עד אז "תספרו" ולא עד בכלל.

ביאור ב: דחמישים יום הולך על המשך הפסוק (שם כג טו) "והקרבתם" והביאור עד ממחרת השבת תספרו ולא עד בכלל, "חמישים יום והקרבתם" כלומר ביום החמישים אז "והקרבת מנחה חדשה".

ביאור ג: כיון דכתיב "שבע שבועות תספר לך" אין לספור יותר משבעה שבועות ומה שכתוב "תספרו חמישים יום" ל"ק מידי שכן דרך המקרא כשמגיע למספר עשרות פוחת אחד מחשבון כמו שמצאנו "כל הנפש לבית יעקב.. שבעים נפש" (בראשית מו כז) וכן (במדבר כה ג) "ארבעים יכנו" (אבודרהם ספירת העומר).

מי שיש לו מנין קבוע למעריב אינו צריך לספור ספירת העומר ביחידות בתחילת הלילה.

לפי שספירת העומר היא דבר שנשכח ביחידות ואם יהיה הדבר מסור ליחידים שישפרו בתחילת הלילה קרוב לודאי שיבואו לשכוח לספור, משא"כ כשקבוע במנין לאחר התפילה (שו"ת שבה"ל חלק ו ס"ג).

טעם אחר: לפי שתדיר ואינו תדיר, תדיר קודם, וק"ש ותפילה תדיר יותר מספירת העומר (ביה"ל חלק ו ס"ג).

טעם אחר: לפי שמצות ספירת העומר לכתחילה צריך לקימה בציבור וברוב עם (של"ה פסחים פי נר מצווה ד"ה וכתב).

שכח לספור בתחילת הלילה הולך וסופר כל הלילה (טור תפט א), **הטעם:** כשם שקצירת העומר היתה כשרה כל הלילה דכתיב (ויקרא כג יב) "ביום הניפכם את העומר", כך הספירה כשרה כל הלילה (לבוש תפט א).

טעם אחר: דכל שלא עבר הלילה לא יוצא מכלל "תמימות תהינה" (משנ"ב תפט ס"ק ד).

ספירת העומר בציבור

מצווה מיוחדת לספור בציבור, **והטעם:** משום דברוב עם הדרת מלך כמו שמצאנו בקצירת העומר שהיה נקצר בעסק גדול (סדר היום סדר ספירת העומר, יסוד ושורש העבודה שער ט פרק שמיני, מנחות סה, א).

טעם אחר כתב הש"ה: במקום שיש חבורה שמתפללים בזמנו ראוי להתחבר להם בימי הספירה, כי אז מצווה גוררת מצווה ק"ש בזמנו וספירת העומר (של"ה פסחים ג ע"ב, הובא בבה"ט תפט כ).

טעם אחר: כדי שלא ישכח לספור (שו"ת מנחת יצחק ח"ו סי' מח אות ב).

לשמיעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

הרב אברהם ישעיהו בן הדסה בתושה"י כל הרואה את ההודעה

יאמר שני פרקי תהילים בקו: 077-971-0320 בשלוחה: 597

לרפואה שלימה

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות *6527

יהודי של ש"ס

דף העשרה לשיעורי
הדף היוזמי שע"י

איחוד שיעורי התורה בישראל

לקבלת הגיליון במייל torat.israel4@gmail.com

ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזרה

קו התהילים להצלת הבריאים שלא יחלו והחולים שיתרפאו

077-9710320 שלוחה 597 לשליחת שמות לתפילה חייגו 0722-148184

הגאון רבי סרדכי בונים זילברברג שליט"א - רב שכונת חי' ביב לתנובות ולהערות בכתובת טייל: 5740398@GMAIL.COM

ל"ח ע"ב

האם תבשיל שהורק לכלי שני והיז סולדת בו דינו כנצטן ויש בו איסור בישול?

פינה ממיחם למיחם מהו. בביאור הלכה סי' ש"יח (סעיף ד' ד"ה אם נצטן) הביא מהפרי מגדים (שם א"א ס"ק י"ב) אם הורק לכלי שני אף אם היה עדיין יד סולדת בו יש לומר דדינו כמו נצטן ויש בו משום בישול. ולכאורה מגמרא שבת ל"ח (ע"ב) משמע להיפך "פינה ממיחם למיחם מהו", ופירש"י מיחם קומקמוס שמחמם בו חמין, מהו מי הוי כמטמין לכתחילה ואסור להחזירן לכירה או לא, ובתוס' שם (ד"ה פינה) דהשאלה היא דדוקא באותו מיחם שהוא חם לא אתי לחתויי אבל במיחם אחר שהוא קר אתי לחתויי, הרי מבואר דבכהאי גוונא לא שייך בישול, דאם לא כן בלאו הכי אסור, שהרי הוא מבשל בשבת. שו"ר דהחזו"א (סי' ל"ז ס"ק י"ג) כבר עמד לתמוה מגמ' הנ"ל, והוסיף דאין לתרץ דמיירי בכירה שאין היד סולדת בו דאם כן אפילו ליתן לכתחילה בשבת שפיר דמי ונשאר בקושיא ע"ש (כתבי הגר"ש זצ"ל שבת סי' חי')

עניינא דיומא – פסח פרק כג' מתוך גיליון "לב המועדים" - (ניתן לקבל במייל lev17382@gmail.com)

ואז היו סופרים כדן בתחילת לילה (בה"ל תפט א ד"ה אחר בשם ספר מור וקציעה).

טעם אחר: דמדינא צריך להקדים ק"ש ותפילה לפי שהוא תדיר (חיי אדם טז).

הטעם לנוהגים לספור לפני "עלינו לשבח" לפי שכל כמה שאפשר להקדים הספירה מקדימים כדי שיהיה תמימות (משנ"ב תפט ס"ק ב).

טעם אחר: לפי שאחר הספירה אומרים פסוקים ומזמורים ולא תקנו לומר אחריהם קדיש לכן סופרים לפני "עלינו" בכדי שהקדיש שאחר "עלינו" יעלה גם על הפסוקים הנ"ל (סידור בעל התניא).

טעם אחר: לפי ש"עלינו" נאמר על הרוב כעין סילוק אחר התפילה או אחר מצווה, כגון ברית, או קידוש לבנה, ולכן סופרים העומר ואחר כך אומרים בסיום התפילה "עלינו לשבח" (ספר מנחת העומר ס"ק לג).

הטעם לנוהגים לספור אחרי "עלינו" כיון שתפילת עלינו נתקנה כחלק מהתפילה וספירת העומר מצוה בפני עצמה לכן אין להפסיק את התפילה במצווה אחרת (ליקוטי דינים וביאורים למעשה רב כב סט).

חיוב הספירה

מצווה על כל איש מישראל לספור לעצמו (טור תפט א), ומנין מדכתיב בקרא (ויקרא כג טו) "וספרתם לכם" ולא כתיב "וספרת לך" כמו ביובל שהכוונה לב"ד, ומזה לומדים "לכם" לכל אחד ואחד (ט"ז תפט ה, משנ"ב תפט ס"ק ה).

ספירה בפה: מצוות ספירת העומר היא בפה (פרי"ח תפט ב) והטעם: דכתיב (ויקרא כג טו) "וספרתם לכם" וספרתם משמע בפה (פרי"ח שם).

מקום הברכה

יש הנוהגים: לספור ספירת העומר לפני "עלינו לשבח" (משנ"ב תפט ס"ק ב), ויש הנוהגים: לספור אחרי אמירת "עלינו לשבח" ובקדיש יתום שלאחריו (הגר"א מע"ר ס ט).

הטעם שסופרים בסוף התפילה ולא בתחילתה [ובפרט לשיטות שספירת העומר מדאורייתא ואף לחולקים יש לה סמך מהתורה]

לפי שבדורות הראשונים היה מנהגם להתפלל ערבית קודם הלילה, ובסיום מעריב התחיל הלילה

במנהג לספור שנית אחר תפילת שחרית

יש הנוהגים: בכל יום אחר תפילת שחרית שסופר החזן מה שספרו בלילה בלא ברכה וחוזרים הציבור לספור עימו, והטעם: כדי שאם אחד שכח לספור בתחילת הלילה תעלה לו ספירה של הבוקר ויוכל להמשיך לספור עם ברכה (כה"ח תפט פ).

צורת הברכה

"הנני מוכן" לפני הברכה

יש הנוהגים: לומר "הנני מוכן..." לפני מצות ספירת העומר והוא על פי הזוהר דכל מילי דקדושה בעי הזמנה (ספר מאורי אור).

"אמירת מצות עשה" הטעם לאומרים לפני הברכה "הנני מוכן ומזומן לקיים מצוות עשה של ספירת העומר" לסוברים שמצות ספירת העומר אינה מדאוריתא, כמו כן בהמשך כשאומרים "כמו שכתוב בתורה" הרי היום לא נכתב בתורה אלא מדרבנן,

ובישוב הנוסח יש לבאר הכוונה שסופר לשם מצווה, ומצוות עשה הכוונה למצוות עשה מדרבנן, ובמה שאומר כמו שכתוב בתורה הכוונה שרבנן תיקנו כמו שכתוב בתורה (הליכות שלמה י"א ב).

ויש שכתבו שאין לומר מצוות עשה מטעם דלעיל אלא אומרים "מצות ספירת העומר" (ספר יד בספירת העומר סימן ה הערה א).

כמו שכתוב "וספרתם לכם.. מנחה חדשה" (ויקרא כג טז)

הטעם שמזכירים "מנחה חדשה" והרי מצווה זו אינה שייכת למצות העומר, לפי שהוא פסוק אחד משלימים עד סופו כדי לא להפסיק באמצע פסוק כדאמרינן במגילה (כב ע"א) כל פסוק שלא פסקו משה אנו לא פסקינן (סידור עיון תפילה).

הש"ץ סופר תחילה

נוהגים שהש"ץ סופר תחילה (שו"ת הרשב"א ח"א תכו), והטעם לפי שיש אנשים שאינם יודעים מספר

הימים ואם יברכו ולא ידעו מספר הימים ברכתם תהיה לבטלה לכן תקנו שיברך הש"ץ תחילה כדי להזכיר לקהל כמה הם ימי הספירה (מועד לכל חי סימן ה ס"ק יט).

הרב או האב"ד סופר

יש מקומות שמכבדים את הרב לספור (אוצר כל מנהגי ישורון מב ב), והטעם: כדי לא לבייש את החזן אם שכח לספור מאחד מהימים ספירת העומר (דרכי חיים ושלום אות תרכה).

טעם אחר: לפי שחוששים שאדם שאינו בן תורה יסבור שהוא מוציא את הקהל בספירתו ואחר כך יברכו הקהל והוי ברכה לבטלה (ספר מטעמים החדש אות ספירה).

עמידה בברכות ובספירה

מצוה לכתחילה לספור במעומד (חיי אדם כלל קלא ד), וצריך לעמוד משעה שמתחיל הברכה (משני"ב תפט ס"ק ו).

והטעם: ככל ברכות המצווה דצריך לכתחילה לברך בעמידה (שעה"צ שם בשם הטור ובי" ס"ח). ספר במיושב יצא (משני"ב תפט ס"ק ו).

טעם אחר: כדי לפינן מהפסוק (דברים טז ט) "בקמה תחל לספור" אל תקרא בקמה אלא בקומה דהיינו בקמה קומה זקופה (טז תפט ב).

טעם אחר: משום שהוקש ספירה לקצירה, מה קצירה במעומד אף ברכה במעומד (שבלי הלקט רלד).

טעם אחר: והוא על פי הזוהר בפרשת תצוה (דף תסג) דספירת העומר הוא ענין גדול כתפילת שמוני"ע ולכן צריך לברך בעמידה כשמוני"ע (ערוה"ש תפט).

רמז לעמידה בשעת הספירה: דכתיב (משלי יט כא) "עצת ה' היא תקום", עצת ר"ת עומר ציצת תפילין "היא תעמוד" בזה תעמוד (הגהו"ת מוהר"א אזולאי תפט ב).

לשמיעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתיים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

הרב אברהם ישעיהו בן הדסה בתושח"י כל הרואה את ההודעה

יאמר שני פרקי תהילים בקו: 077-971-0320 בשלוחה: 597

לרפואה שלימה

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות 6527*

יהודי של ש"ס

דף העשרה לשיעורי
הדף היומי שע"י

איחוד שיעורי התורה בישראל

לקבלת הגיליון במייל torat.israel4@gmail.com

ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזרה

קו התהילים להצלת הבריאים שלא יחלו והחולים שיתרפאו

077-9710320 שלוחה 597 לשליחת שמות לתפילה חייגו 0722-148184

הגאון רבי מרדכי בונים זילברברג שליט"א - רב שכונת חי'ב לתנבות ולהערות בכתובת מייל: 5740398@GMAIL.COM

ל"ט ע"ב

אם מגלה רק שיעור מועט אם נחשב להטמנה במקצת?

אנשי טבריה. נחלקו הראשונים אם הטמנה במקצת נאסרה או שאינה בגדר הטמנה כלל. ולהלכה דעת השו"ע לאסור, ודעת הרמ"א להקל בזה, וכן פוסק המשנ"ב וכן המנהג. והחזו"א פוסק כדעת האוסרים. שיעור הטמנה במקצת הוא כאשר משאיר חלק חשוב מהקדרה מגולה, באופן שגילוי זה גורם הפסד משמעותי לחום הקדרה, אבל אם מגלה רק שיעור מועט אין זה בגדר הטמנה במקצת, אלא הרי זו הטמנה גמורה ואסור (הגרש"ז אויערבך זצ"ל וכמו שמוכח בסוגיא גבי צינור דאנשי טבריה ע"י בזה בארחות שבת ח"א פרק שני אות ע"ח ובהערות שם אות קל"ט).

עניינא דיומא – פסח פרק כד' מתוך גיליון "לב המועדים" - (ניתן לקבל במייל lev17382@gmail.com)

"אנא בכוח" ו"רבונו של עולם": הטעם שאומרים "אנא בכוח" ו"רבונו של עולם" לטהרת הנפש שנפגמה בעוונות (שו"ע הרב תפ"ט יא). טעם אחר שאומרים "אנא בכוח": לפי שבאנא בכוח יש ז' פסוקים כנגד שבעה שבועות של ספירת העומר (ספר הזכרון לר' יצחק ניסים כרך עמוד קנב הערה 7).

הטעם לנוהגים שלא לומר "רבונו של עולם" – וז"ל הערוך השולחן יש שאומרים תחינה ומרבים בעניינים המוסתרים ורבים התרעמו על זה מפני שהם דברים העומדים ברומו של עולם ואין הפרסום ראוי לזה, אבל עכשיו כבר רגילים לאומרו באימה ובהתפעלות הנפש (ערוה"ש תפ"ט י).

הטעם שאין מברכים "שהחינו" על מצות ספירת העומר

משום שלא מצאנו ברכת שהחינו אלא בדבר שיש בו הנאה, כגון נטילת לולב שהוא בא לשמחה, ותקיעת שופר שהוא זכרון בין ישראל לאביהם שבשמים, ומקרא מגילה דחס רחמנא עליה ופרקינן, ופדיון הבן שמברך לפי שיצא מכלל נפל, משא"כ ספירת העומר אין בו זכר לשום הנאה אלא לעגמת נפש לחורבן בית מקדשינו (שו"ת הרשב"א ח"א סימן קכו).

טעם אחר: משום שהספירה צורך יו"ט וסמכין על ברכת הזמן של הרגל (לבוש תפ"ט א).

תעמוד (הגהו"ת מוהר"א אזולאי תפ"ט ב).

הטעם שסופר גם הימים וגם השבועות משום דתרי קראי כתיבי, חד קרא על שבועות כדכתיב (דברים טז ט) "שבעה שבועות תספר לך" וכן כתיב (ויקרא כג טו) "וספרתם לכם שבע שבתות תמימות", משמע שבועות, ואידך קרא כתיב (ויקרא כג טז) "תספרו חמישים יום" משמע שצריך לספור הימים ולכן סופרים הימים והשבועות (מנחות סו, א).

הרחמן, מזמור "אלהים יחנונו", אנא בכוח, וריבונו של עולם

יש הנוהגים: לומר אחר הספירה "הרחמן יבנה בית המקדש במהרה בימינו" (אבודרהם ספירת העומר), והטעם: כיון שחיוב הספירה הוא מדרבנן לפי שאין לנו היום מקום הקרבת העומר, לכן אנו מתפללים שיבנה בית המקדש במהרה, ונקיים מצות הקרבת העומר כתיקונה (לבוש תפ"ט א). טעם אחר: מתפללים שיבנה בית המקדש ונקיים את מצוות ספירת העומר מן התורה ולא כמו שהיא עתה מדרבנן זכר למקדש (לבוש תפ"ט א).

"מזמור למנצח בנגינות" – יש הנוהגים לומר מזמור זה (משנ"ב תפ"ט ס"ק ו) והטעם: לפי שיש בו מ"ט תיבות כמספר הימים שסופרים בו העומר מלבד מהפסוק הראשון שהוא פתיחת המזמור, ועוד שיש בו שבעה פסוקים חוץ מהפסוק הראשון שהם כנגד ז' שבועות של ספירת העומר (ערוה"ש תפ"ט ה).

טעם אחר: לפי שאין הנאה בעצם הספירה והביאור ועיקר הספירה היא בשביל היום החמישים (לבוש תפט).

טעם אחר: משום שהזכרת הספירה הוי עגמת נפש כי בזמן הבית היו מביאים קרבן העומר ועכשיו אין לנו אלא ספירה לזכר בעלמא, וזכירה שיש בה עגמת נפש אין אומרים בה זמן (מוהר"א אזולאיוי תפט ו), יש שמבארים בצורה שונה: לפי שהוא עגמת נפש לבני חוצה לארץ שאין העומר קרב שם (רבינו ירוחם תשובות הרשב"א).

טעם אחר: לפי שמצות העומר אינה נוהגת בזמן הזה, שמצות העומר היא להביא קרבן מן החדש ועכשיו שאין מקריבים קרבן אין מצות הספירה שלימה, ואין מברכים שהחינו על מצווה שאינה שלמה (כל בו).

טעם אחר: לפי שאין היכר בימים, היינו דשאר החגים שמברכים שהחינו ניכר על ידי מעשה כגון לולב שופר או עצם היו"ט, משא"כ מצות העומר אינה מצווה ניכרת ואין מברכים שהחינו על מצווה שאינה ניכרת (רוקח סימן שעא).

טעם אחר: משום שחוששים שמא ישכח יום אחד ונמצאת ברכת "שהחינו" לבטלה (מט"מ סימן תרסט בשם מהר"ם מינץ).

טעם אחר: דכיון דספירת העומר אינה אלא לזכר בעלמא כדאמרינן במנחות (סו, א) אמימר מני יומי ולא מני שבועי אמר זכר למקדש הוא ולא מברכים על מצווה שהיא זכר (מטה משה ספירת העומר תרסט).

לשמיעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתיים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

הרב אברהם ישעיהו בן הדסה בתושח"י כל הרואה את ההודעה
יאמר שני פרקי תהילים בקו: 077-971-0320 בשלוחה: 597

לרפואה שלימה

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות 6527*

יהודי של ש"ס

דף העשרה לשיעורי
הדף היומי שע"י

איחוד שיעורי התורה בישראל

לקבלת הגיליון במייל torat.israel4@gmail.com

ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזרה

קו התהילים להצלת הבריאים שלא יחלו והחולים שיתרפאו

077-9710320 שלוחה 597 לשליחת שמות לתפילה חייגו 0722-148184

הגאון רבי מרדכי בונים זילברברג שליט"א - רב שכון הי"ב לתנבות ולהערות בכתובת מייל: 5740398@gmail.com

מ' ע"ב

האם מותר להטמין כלי שבתוכו משקה צונן לכלי מלא מים חמים?

שמע מיניה תלת. כתב החזו"א (סי' ל"ז ס"ק ל"ב): משמע בגמ' דבמקום דליכא משום בישול מותר אפילו בכלי ראשון. עוד כתב שם, דנראה דאיירי בגמ' להכניס הפך תוך אמבטי, ואע"ג דזו חשיבא הטמנה כההיא דסילון של צונן לתוך אמה של חמין, ואסור להטמין את הצונן בכה"ג אפילו מבעוד יום, מ"מ בחמין שבכלי מותר להטמין את הצונן דהרי מותר ליתן צונן על גבי מיחם מבעוד יום ולכסות ולא מקרי מטמין בדבר המוסיף הבל, דבי קדירות זו על גבי זו כחד קדירה הוא ולא אסרינן במה שהתחתון מעלה הבל לעליון וכו', והכא בטומן צונן בתוך מים חמים כיון שאין כאן כיסוי אחר אלא המים עצמם אין כאן משום הטמנה וכו', עכ"ל.

ולפי"ז כתב בחזו"א שם על מה שכתב במ"ב לאסור לתחוב בשבת כלי שבתוכו משקה צונן לכלי מלא מים חמין שזהו דרך הטמנה וז"ל, והא דמבואר בגמ' הנ"ל דמותר ליתן לתוך כלי שני וכן הוא בשו"ע סי' שי"ח, היינו באינו תוחב כל הכלי, והוא ע"פ דברי הרמ"א שאין הטמנה במגולה מלמעלה, אמנם למש"כ דמקצתה טמונה מקרי הטמנה א"כ מוכח בגמ' דאין נתינה בחמין בכלל הטמנה, והלכך מותר להשקיע כוס צונן מוקף צמיד פתיל תוך מים חמים כל שאין בו משום בישול ואין בזה משום הטמנה, עכת"ד.

ואמנם החזו"א לשיטתו דס"ל כהנך פוסקים דס"ל דהטמנה במקצת שמיה הטמנה, דלפי"ז איכא ראייה מגמ' זו דמותר להטמין את הפך של שמן בתוך האמבטי אף שכולו שקוע בתוך המים, שהרי אין חילוק לדעתם בין אם מטמין רק מקצת מן הכלי למטמין את כל הכלי. אולם להנך פוסקים דס"ל דהטמנה במקצת לאו שמיה הטמנה ליכא ראייה מהגמ' שמותר להטמין את כל הכלי של השמן בתוך המים דאפשר דחשיב הטמנה אף דהוי כלי בתוך כלי, ואין ראייה מהגמ' אלא רק שמותר להניח את הכלי בתוך המים באופן שאין בזה איסור הטמנה ולפי התנאים המבוארים שם בסוגיא (חוט שני שבת פרק כ"ח אות ד').

עניינא דיומא – פסח פרק כה' מתוך גיליון "לב המועדים" - ניתן לקבל במייל lev17382@gmail.com

חלה בצורת מפתח

יש שנהגו בשבת "שמיני" אחר הפסח או פרשת "אחרי מות" שחל לפעמים אחר הפסח לעשות חלה בצורת מפתח (אמרי פנחס שבת ומועדים אות רחצ, רב טוב פרשת שמיני ד"ה וזאת).

הטעם: כי בעת הזאת כאשר נכנסו אבותינו לארץ ישראל פסקו מלאכול מן (עיני יהושע ה יא) ומאז התחילו לאכול מתבואת הארץ והוצרכו לפרנסה ודבר ידוע שלכל דבר יש שער כמו שמתפללים

שיפתח לנו ה' שערי פרנסה ומזה הגיע המנהג לעשות צורת מפתח על חלות לרמז שיפתח לנו ה' שערי פרנסה (אוהב ישראל מאפטא לקוטים לפרשת שמיני).

טעם אחר: לפי שבימים אלו אנו סופרים את העומר במשך מ"ט יום עד נ' שערי בינה ואנו הולכים משער לשער ולכל שער יש מפתח על כן אנו עושים צורת מפתח (שם).

טעם אחר: על פי מה שנאמר בשיר השירים (ח ב) "פתחי לי אחותי רעייתי" ואמרו במדרש (שהש"ר שם) שאומר הקב"ה לכנסת ישראל "פתחו לי כחודו של מחט ואני אפתח לכם כפתחו של אולם" לפי שבפסח היו כל השערים פתוחים ואח"כ ננעלו השערים ואנו צריכים לפותחן ולזה אנו עושים צורת מפתח לרמז בזה שאנו פותחים מעט על ידי מצות שבת וה' הטוב יפתח לנו ויצו שחקים ממעל ודלתי שמים יפתח וכאשר נתן לאבותינו את המן בחודש אייר שמברכים בשבת זו (שם).

טעם אחר: לפי שעד עכשיו היה חמץ אסור והיינו סגור ונעול וכעת אחר הפסח הותר והיינו שנפתח במפתח (ספר יד אפרים).

טעם אחר: לרמוז ששער הגאולה שנפתח בפסח ראשון ישאר פתוח עד לפסח שני שגם אז נהוג לאכול מצות (דפי יווא).

טעם אחר: לפי שהחמץ הנמכר יש הרי מפתח אותו מסרו לגוי ועתה לאחר הפסח כשמחזירים את החמץ מראים שקיבלו חזרה את המפתח (שם).

טעם אחר: לפי שבפרשיות שמיני ואחרי מות נאמר בהם להישמר ממאכלות אסורות ומעריות לכן עושים חלת מפתח להורות על זה שמא שנאמר בפרשיות הללו הן המפתח לפתוח הלב לעובדו בכל דבר (אמרי פנחס שם).

יש שנהגו לעשות חלות עגולות

הטעם: לפי שיצאו ישראל ממצרים התחייבו קרבן תודה לפי שיצאו מבית האסורים והיו מיורדי הים ובפסח א"א להביא חלות מפני חלות חמץ שבה

והשלימו אחר הפסח, ולפי שחלות תודה היו עגולות עושים את החלות עגולות (מרן מהרי"ד מבעלזא). ועוד זכר לעוגות שהוציאו ממצרים וטעמו בהם טעם מן והמן היה כזרע גד עגול (שם).

אכילת מצה אחר הפסח

יש הנוהגים: לאכול מצה בכל הסעודות שמפסח ועד שבועות **והטעם:** משום חביבות המצה (דרכי חיים ושלום אות תרלג, ספר מנהגי בעלז). ויש הנוהגים: לאכול מצה רק בסעודות שבת בלבד (ערכי יהושע אות קנו).

מנהגו של הגאון מווילנא שלא לאכול מצה שיוצאים בה ידי חובה בפסח (מעשה רב ס"ס קפא), **הטעם:** כדי לעשות היכר שמצות אכילת מצה בפסח אינה להנאה אלא מגזרת הבורא (שם).

רמז מהפסוק (שמות יב יח) "בראשון בארבעה עשר יום לחודש בערב תאכלו מצות עד יום האחד ועשרים לחדש בערב" תירגם התרגום "עד יומא דעשרין וחד לירחא ברמשא דעשרין ותריין תיכלין חמיע" ומזה שהוסיף "תיכלין חמיע" בא לומר מנהג של גדולים לטעום חמץ מיד במוצאי יו"ט, הטעם: כדי לעשות היכר בין זמן האיסור והמותר בחמץ (תורת תמימה שם).

לימוד מסכת שבועות ומסכת סוטה

יש הנוהגים: ללמוד מסכת שבועות או מסכת סוטה, הטעם ללמוד מסכת שבועות: לפי שיש בו מ"ט דפים כמנין ימי העומר (ספר זכרון יהודא, מנהגי חת"ס פ"ב סעיף כא).

מסכת סוטה: לפי ששוות מנחת סוטה וקרבת העומר ששניהם משעורים (מנחת עומר כג, ב).

לשמיעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתיים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

הרב אברהם ישעיהו בן הדסה בתושה"י כל הרואה את ההודעה

יאמר שני פרקי תהילים בקו: 077-971-0320 בשלוחה: 597

לרפואה שלימה

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות 6527*

יש איסור בהמעשה שעושה והוא אינו מתכוין להאיסור, ג"כ מותר לר"ש, **ולכן כתב דמותר לנעול תיבה שאינו יודע אם יש שם זבובים דלא הוי פסיק רישיה**, והביאור הלכה כתב דהסברא נותנת דאם האיסור יעשה בודאי ע"י המעשה אך שספק אם יש כאן

איסור הרי זה ספיקא דאורייתא ולא דמי לגריה דמספקא לן על דבר אחר הנסבב ע"י פעולתו, והביא דבחי רע"א יו"ד סי' פ"ז מצדד ג"כ כסברא זו (אילת השחר).

עניינא דיומא – פסח פרק כו' מתוך גיליון "לב המועדים" (- ניתן לקבל במייל lev17382@gmail.com)

לכתבו בראש המכתב יום למטמונים

יש הנהוגים: כשכותבים מכתב בעומר לציין בראשו "כך וכך למטמונים", והטעם: כדי לזכור את יום ספירת העומר ובכך לא יבוא לטעות (ספר התודעה).

שילוח הקן בימים אלו

יש אומרים: שאין לקיים מצות שילוח הקן במ"ט ימי העומר (אור לציון פרק יז אות ו בשם הרש"ש הגהות השמש על עץ חיים שער טו פרק ג).

ויש אומרים: שמותר (הגריש"א וכך מובא בשם הגר"ק ספר מבית לוי קובץ ענייני הפסח דף לה). מכיון שהיא מצווה עוברת (בשם בעל מנחת יצחק שקיים המצווה מטעם זהבית וי יור"ד שילוח הקן).

מנהג לספור שנית אחר תפילת שחרית (כה"ח תפט פ). יש הנהוגים בכל יום אחר תפילת שחרית שסופר החזן מה שספרו בלילה וחוזרים הציבור לספור עימו, והטעם: כדי שאם אחד שכח לספור בלילה תעלה לו ספירה של הבוקר ויכול להמשיך לספור אם ברכה ואין מברך על ספירה זו.

סדר התפילות בימי הספירה

"אב הרחמים" בכל שבתות השנה, לפני תפילת מוסף, מנהגינו לומר "אב הרחמים", פרט לשבתות שמברכים בהם את החודש, או שחלו בימים שבחול אין אומרים בהם תחנון, או כשיש ברית מילה בבית הכנסת. אפילו

הכי בשבתות שבין פסח לשבועות אומרים "אב הרחמים" (שו"ע רפד ז, ומשנ"ב רפד ס"ק יח). והטעם: לפי שבימי אלו היו צרות רבות לישראל ונחרבו כמה קהילות קודש (פרי מגדים רפד, משנ"ב שם ס"ק יח). טעם אחר: כדי להזכיר נשמות תלמידי רבי עקיבא שנפטרו בזמן הזה (לבוש תצג ד).

שבת מברכים של חודש אייר, יש שנהגו לאומרו בשבת זו, ומנהג הגר"א שגם בשבת זו אין אומרים "אב הרחמים" (מעשה רב עח קלח).

תחנון

אין אומרים תחנון מאסרו חג פסח עד אחר ר"ח אייר (שו"ע תכט ב). והטעם: כיון שרוב החודש בקדושה לפיכך עושים כולו קודש (מג"א תכט ב, לבוש שם א, משנ"ב שם ס"ק ז).

טעם אחר: כיון שלעתיד לבוא יהיה חינוך בית המקדש כל ז' ימים שאחר הפסח (עיין מסכת סופרים כא ה"א) דיבנה ביו"ט ואין מערבין שמחה בשמחה (חת"ס אות תכט).

יש שביארו בלשון אחר: כיון שיש לנו לעשות סימן שאנו מאמינים ומצפים ושמחים לקראת ביאת הזמן ההוא והמיקל בו חוששים שאינו מצפה או אינו שמח. **יו"כ קטן חודש אייר:** אין אומרים תפילת יום כיפור קטן בערב ראש חודש אייר, והטעם: משום ניסן שאסור להתענות בחודש זה (שו"ע תרלט).

לשמיעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתיים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

הרב אברהם ישעיהו בן הדסה בתושה"י כל הרואה את ההודעה
יאמר שני פרקי תהילים בקו: 077-971-0320 בשלוחה: 597

לרפואה שלימה

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות 6527*

יהודי של ש"ס

דף העשרה לשיעורי
הדף היומי שע"י

איחוד שיעורי התורה בישראל

שבת דף מ"ב

לקבלת הגיליון במייל torat.israel4@gmail.com
ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזרה
קו התהילים להצלת הבריאים שלא יחלו והחולים שיתרפאו
077-9710320 שלוחה 597 לשליחת שמות לתפילה חייגו 0722-148184

נערך ע"י הרה"ג הרב נריה כהן שליט"א, הארות והערות יתקבלו בברכה במייל: C7673908@gmail.com

(1) 'אילפס' נחשב כלי:

- א. ראשון.
- ב. שני.

(2) 'תמחוי' נחשב כלי:

- א. ראשון.
- ב. שני.

(3) 'גולפי' פירושו:

- א. חביות.
- ב. קדרות.
- ג. קערות.

השאלות במסדר זה הינן רשות

מנין שהקב"ה נתן בינה לתרנגולת ?

לשאלותך האנא תכתוב את שאלתך בתיבת הדואר האלקטרוני 5740398@gmail.com ונענה לך בהקדם.

הגאון רבי מרדכי בונים זילברברג שליט"א - רב שכון ה' ביב לתגובות ולהערות בכתובת טייל: 5740398@gmail.com

מ"ב ע"א

"מצרף" שאסורה מהתורה, והתירו זאת חכמים כדי שלא ינזקו בה בני רשות הרבים ויבואו לידי סכנה. נשאלת השאלה מדוע לא נחייב את מוצא הגחלת לשמור עליה במשך כל השבת. או לשכור אחרים שישמרו עליה שלא ינזקו בה העוברים ושבים?! משמע מזה שאין אדם חייב לטרוח ולסבול כשבא להציל מהסכנה.

האם הרואה חוטי חשמל מנותקים ברה"ר בשבת צריך לשמור כל השבת שלא ינזקו עוברים ושבים או שיכול לטלפן בשבת שיתקנו את זה מכבין גחלת של מתכת המונחת ברשות הרבים. ולשיטת רבינו חננאל והגאונים מדובר במלאכת

ועל סמך זה כתב מרן הגרש"ז אויערבאך זצ"ל (מנחת שלמה ח"א סימן ז) שהרואה חוטי חשמל מנותקים ברשות הרבים, אינו חייב להשאר במקום ולשמור שלא ינזקו העוברים ושבים, אלא מותר לו לטלף בשבת ולהזמין את חברת החשמל שתתקן אותם, והגר"פ אפשטיין זצ"ל חלק על כך (יעויין ששי"כ פרק מא הערה סה).

דף מ"ב ע"ב

ביטול כלי מהיכנו בכלי המיוחד לכך?

ואם נתנו מבעוד יום מותר. כתבו התוס' ד"ה אע"פ שאף לכתחילה מותר, וברש"י נראה שרק בדיעבד, שכי ד"ה מותר – להניחה שם, משמע שלהניח אסור, יש לדון אם מועיל ליחד כלי לצורך השמן הנוטף מן הנר, ואף יהיה מותר לתתו אף בשבת. וכן אם יש כלים

המיוחדים רק לשימוש של נתינת מוקצה בתוכו כמו בפח אשפה שבקערות המטבח או כיו"ב, שהדרך להשתמש רק לתת בתוכו הפסולת, אם יש איסור לזרוק לתוכו המוקצה.

ובספר שפת אמת על המשנה לבאר לשון "נתנו מבעו"י דיעבד, שאם ייחד הכלי לשמן מבעו"י מותר לתתו תחת הנר אף בשבת, ואין בו משום מבטל כלי. אע"פ שאיסור הכלי לא אוסרו בטלטול כדלקמן מטה שיחדה למעות אם אין עליה מעות מותר, וכתב המ"א בסי' רס"ה ס"ק ג' ב' שאף אם הניח הכלי תחת הנר ולא נטף השמן מותר לטלטל הכלי דלא נאסר במחשבה, מ"מ לענין זה שלא יחשב ביטול כלי מהיכנו מהני ייחוד וק"ו בכלים המיועדים לכך כמו פח אשפה (כתבי הגר"ש אלישיב זצ"ל שבת סי' י' אות ה').

עניינא דיומא – פסח פרק כז' מתוך גיליון "לב המועדים" - ניתן לקבל במייל lev17382@gmail.com

במנהגים דק"ק בית אל אות נב, בספר זכרנו לחיים הביא מספר דסק מאה שהוא מספר כתב יד עיין שם מערכה ו טז).

הטעם בלקיחת מלח

לפי שהמלח בא להזכיר את קרבן העומר כדכתיב (ויקרא ב' ג) "על כל קרבנך תקריב מלח" ואולי זה נתקן כדי שלא ישכח אדם לספור ספירת העומר (ספר יהדות לוב).

וכתב שהשמש מחלק ביום ב' של פסח ובא"י בליל א' של פסח חתיכת מלח בין המתפללים חתיכה לכל אחד ואת המלח הזה שומרים בכיס בכל ימות ספירת העומר ובשעת הספירה משמשים בו או מחזיקים ביד ועל ידי שמשמש בו זוכר אם לספור (ספר יהדות לוב).

טעם אחר: לפי שמנהגם היה להתפלל מוקדם, והיו ממתנינים עד צאת הכוכבים כדי לספור ואז יש חשש מהמזיקים ולכן מחלקים מלח שיהיה בידם כשמירה מהמזיקים (ספר תורת אמת).

טעם אחר: לפי שימי העומר הם ימי דין (כמבואר בכה"ח תצגה בשם האריז"ל) וידוע (בא"ח פרשת צו ו) כי המלח מסגול לשמירה והצלה מעין הרע (ספר נחלת אבות מנהגי לוב מנהגי ספירת העומר א

דבר גשמים בין פסח לשבועות

יש אומרים: שהגשמים שמן פסח עד עצרת הם רפואה גדולה לכל התחלואים ואין לך רפואה גדולה כמוה בכל הרפואות. דהיינו שיעמוד מתחת לגשם ולגלות קצת ראשו כדי שירד הגשם על ראשו וגם לפתוח פיו בכדי שירד הגשם לתוך פיו ממש ומן העצרת (סגולות ישראל מערכת ג' בסוף אות לד, אמירי פנחס אות שה).

ויש אומרים: שיותר מועיל סגולה זו בל"ג בעומר על פי מה שכתב האריז"ל על סוד המילים "בורא רפואות" שיש לכוין לספירת הוד ויום ל"ג בעומר הוא הוד שבהוד ומסגול לרפואה ובפרט הגשם ביום ל"ג בעומר הוא סימן ברכה (סגולות ישראל שם).

חודש אייר מסוגל לרפואה

חודש אייר מסוגל לרפואת הגוף, והטעם: לפי שבחודש זה תחיל לרדת מן לישראל היוצאים ממצרים והוא נקרא לחם אבירים, דהיינו לחם שנבלע באבירים (יומא עה, א) ולא היה בו שום חולי ושום מכאוב ונשאר דבר זה בטבעו של חודש אייר (עיין חת"ס שבת דף קמו, בני יששכר מאמרי אייר אות ג).

רמז לדבר "כי אני ה' רופאיד" ר"ת אי[נ] ר היו"ד אחד.

בענין לקיחת מלח בשעת ספירת העומר

יש שנהגו שבלייל א' של ספירת העומר ליקח כל אחד חתיכת מלח בידו בשעת הספירה (ספר דברי שלום

לשמיעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

הרב אברהם ישעיהו בן הדסה בתושה"י כל הרואה את ההודעה

יאמר שני פרקי תהילים בקו: 077-971-0320 בשלוחה: 597

לרפואה שלימה

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות *6527

יהודי של ש"ס

דף העשרה לשיעורי
הדף היומי שע"י

איחוד שיעורי התורה בישראל

שבת דף מ"ג

לקבלת הגיליון במייל torat.israel4@gmail.com
ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזרה
קו התהילים להצלת הבריאים שלא יחלו והחולים שיתרפאו
077-9710320 שלוחה 597 לשליחת שמות לתפילה חייגו 0722-148184

נערך ע"י הרה"ג הרב נחמן שלישיא, הארות והערות יתקבלו בברכה במייל: c7873808@gmail.com

1) מתי מצויה דליקה ?

א. כשמדליק הרבה נרות.

ב. בבית נמוך, הנר קרוב לתקרה.

ג. כשמדליק הנר בהישג יד של ילדים.

2) כאשר בעל הכוורת נוטל הדבש, כמה חלות הוא משאיר למזון הדבורים בחורף.

א. אחת.

ב. שתיים.

ג. כלום.

3) בימי ניסן ותשרי מצויים:

א. חמה וגשמים.

ב. דבש בכוורות.

ג. ב' התשובות נכונות.

השאלות במדור זה הינן רשות

מה הטעם שהמשנה אסרה לתת כלי תחת הנר לקבל השמן ?

לשאלה ראשונה: אסור לתת כלי תחת הנר לקבל השמן, מפני שיש חשש שישאיר הדבורים מזון לחורף. ולשאלה שנייה: אסור לתת כלי תחת הנר לקבל השמן, מפני שיש חשש שישאיר הדבורים מזון לחורף.

הגאון רבי מרדכי בונים זילברברג שלישיא - רב שכון הי"ב לתמוכות ולהערות בכתובת מייל: 5740398@GMAIL.COM

הטלטול היה בהיתר יכול להמשיך עד שיניחה באיזה מקום שירצה (ע"י משנייב ס"י ש"ח ס"ק י"ג), אבל אם כל רגע יש איסור אי"כ למה מהני מה שהתחיל לטלטל בהיתר הא כל רגע יש איסור חדש (אילת השחר).

דף מ"ג ע"ב

הבהלה עלולה להעביר את האדם על דעתו? דמתוך שאדם בהול על מתו אי לא שרית ליה אתי לכבוויי.

דף מ"ג ע"א

האם בטלטול מוקצה האיסור כל רגע שמטלטל?

בצריך למקומו. יש להסתפק באופן שמטלטל מוקצה האם כל רגע שמטלטל הוא איסור או הכל איסור אי ואין נפק"מ אם מטלטל רגע או הרבה זמן. והנה אם נאמר דהכל איסור אי מובן שפיר הטעם דאם התחלת

ואם רוצים אנו לקבל מושג קטן עד היכן יכולה הבהלה להעביר את האדם על דעת קונו ולהוביל אותו עד לעשיית איסורים חמורים מן התורה נוכל ללמוד זאת ממה שמצינו בש"ס שחז"ל נתנו את דעתם למציאות השכיחה הזו המכונה "בהלה", אשר מכוחה עלולים להיגרר למעשים היוצאים מכלל ההתנהגות הראויה והרגילה.

ויתירה מכך חז"ל מצאו לנכון לקחת ברצינות את נושא הבהלה, וגדרו מחמתה כמה גדרים ותקנות פעמים להחמיר, וכהא דמצינו במסכת שבת (דף קי"ז ע"ב)

"אמר רבא: מתוך שאדם בהול על ממונו, אי שרית ליה אתי לכבויה". ופעמים להקל, וכהא דמצינו שם (דף מג ע"ב) "דכולי עלמא טלטול מן הצד שמיא טלטול, והיינו טעמא דרבי יהודה בן לקיש – דמתוך שאדם בהול על מתו, אי לא שרית ליה אתי לכבויה".

הרי לנו כי הבהילות עלולה לגרום לאדם לעשות מעשים שבדרך כלל לא היה נכשל בהם, וזאת משום שהבהלה אינה מאפשרת להקדיש מחשבה והתבוננות אם אכן ראויים הם להיעשות אם לאו.

לשמיעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתיים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

הרב אברהם ישעיהו בן הדסה בתושה"י כל הרואה את ההודעה
יאמר שני פרקי תהילים בקו: 077-971-0320 בשלוחה: 597

לרפואה שלימה

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות 6527*

מזה, לשיטת הש"ך (יור"ד סימן קנו סק"ג) שכתב: ואם יש סכנת אבר צ"ע אם דומה לנפש ויעבור ואל יהרג, או לממון שחייב ליתן כל ממונו ולא לעבור על לאו, ומסיק לקולא [שדינו כנפשות]. ומכל מקום – מסיים האגרות משה – ודאי שישנה מצוה על המשפחה שתסכים לתרום כליה מהאב להציל בה נפש, שהרי ישנה מידת חסידות לחתוך אבר מעצמו כדי להציל נפש, אם כן ישנה גם מצוה לתרום כליה מאביו הנפטר, יעו"ש (שעורי תורה לרופאים ח"ב).

מדוע אסור לטלטל נר לאחר שכבה

כל הנרות מטלטלין חוץ מן הדולק בשבת. ופסק השו"ע (סי' רע"ט סי' א') וז"ל נר שהדליקו בו באותה שבת אף על פי שכבה אסור לטלטלו, וכן מותר השמן שבנר שהדליקו בו באותה שבת אסור לטלטלו והסתפק ממנו באותה שבת. והטעם דאע"פ שכבה הנר אסור בטלטול ביאר המ"ב סק"א דכיון דבין השמשות היה הנר אסור בטלטול לפי שנעשה הנר בסיס לשלהבת שהוא דבר האסור בטלטול ומיגו דאתקצאי לבין השמשות אתקצאי לכלי יומא,

טעם האיסור לטלטל שלהבת

ובטעם איסור טלטול השלהבת, כתב החזו"א (או"ח סי' מא ס"ק טז) שכל עוד שהשלהבת דולקת, אין הדרך לטלטל את הנר מחשש פן תכבה, וכן מחמת שאינה עשויה להיטלטל כלל נחשב מוקצה אף אם נהנה ממנו בשבת. והקשה הגרש"י אויערבך (שו"ת מנחת שלמה ח"א סי' יד) על דבריו, שלפי זה נר הנמצא בתוך עששית, שאין להחשיב את השלהבת בטלטולו, לא יחשב מוקצה אם יהיה בדעתו ללכת עמו והרי לא מצינו סוג מסוים של נרות שמותר בטלטול בשבת, ועוד העיר שבימות החול בהרבה מקרים אין בני אדם נמנעים מטלטול הנר ממקום למקום כשהשלהבת דולקת, כגון על מנת להאיר במקומות החשוכים, ובפרט כשכבר אין לו צורך בנר במקום שבו הוא נמצא.

ולכן כתב הגרש"י אויערבך (שם), **ששלהבת נחשבת מוקצה משום שאינה כלי**, וכן ביאר בשו"ת אגרות משה (או"ח ח"ג סי' ט), והוסיף הגרש"י אויערבך (שם), שאף אין להחשיב את השלהבת כחלק מכלי מחמת שמשמשת יחד עם הנר, כיון שהאש נדונית כדבר בפני עצמו, הן מפני חשיבותה, והן מפני שמתחדשת כל רגע. ועוד טעם שאין להחשיבה ככלי (אורחות שבת ח"ג בירורי הלכה סי' ב' אות כא וח"ב פ"ט הע' רמא), שכיון שהשלהבת היא דבר השורף ומזיק ואין השימוש בה נעשה אלא בזהירות יתירה, לכן אף שהיא ראויה לשימוש של אור, מ"מ אין להחשיבה ככלי המוכן לשימוש, אמנם ביו"ט שמותר להשתמש בשלהבת עצמה לבישול וכדו', שימוש זה שהוא חשוב יותר, מחשיב את השלהבת לראויה לשימוש ומפקיע ממנה דין מוקצה.

האם מכשירים חשמליים נחשבים שלהבת

המכשירים חשמליים שיש בהם חוט להב שמתלבן ומתחמם, כגון תנור חימום פלטה חשמלית או שמיכה חשמלית, כתב בשו"ת אגרות משה (שם) שאינם נחשבים מוקצה מחמת החוט הלוהט, מפני שחוט זה נחשב ככלי, ששימושו הוא להתלהט, מה שאין כן שלהבת של נר, שאינה כלי והגרש"י אויערבך (שם) ביאר שבכלים אלו אין שלהבת העומדת בנפרד מן הנר והפתילה, אלא החוט בלבד הוא שמתלהט, ואף הלהט שבו אינו מתחלף ומתחדש אלא קבוע תמיד, ועל כן יתכן שנחשב הוא ככלי. והוסיף, שיתכן שיהיה מותר לטלטלם אף לדעת החזו"א, מפני שאין חשש שתכבה בהם האש, ואף אין מקפידים עליהם שלא לטלטלם ממקום למקום, ורק באופן שהודלקו מכשירים אלו בשבת עצמה (על ידי שעון שבת), יתכן שלדעת החזו"א נחשבים הם כמוקצה משום נולד.

מאידך, דעת הגר"ש אלישיב (שבות יצחק מוקצה פ"ד אות א ס"ק ו), שאיסור טלטול השלהבת לא נתבאר כל הצורך, ולכן יש לדון מכשירי חשמל אלו כשלהבת, ואסור לטלטלם משום מוקצה.

טלטול מאוורר ומכשירים המופעלים על ידי סוללה

ודעת הגר"נ קרליץ (חוט שני ח"ג פמ"ב ס"ק א אות ג), שיתכן שאף מכשירי חשמל שאין בהם חוט המתלהט, כגון מאוורר, נחשבים מוקצה כשלהבת, מחמת שמוכרחים הם להיות מחוברים לזרם החשמל וטלטולם מוגבל, ודומים הם לשלהבת שאינה עשויה להיטלטל, כמבואר בחזו"א (שם) אכן לגבי מכשירים חשמליים המופעלים על ידי סוללה, כגון שעון וכדו', דעת הגר"נ קרליץ (שם) שאינם מוקצה, כיון שאין זרם החשמל מתחבר למכשיר מבחוץ אלא המכשיר והסוללות בכלי אחד, ולכן נחשבים הם ככלי אחד ומותר לטלטלם.

טלטול פנס ומנורה חשמלית האם דומה לשאר

מכשירי חשמל

ולגבי מנורה חשמלית, כגון פנס, כתב בשו"ת אגרות משה (או"ח ח"ה סי' כב אות לו) שלמרות שמעיקר הדין אין היא מוקצה (כשיטתו הנ"ל בשאר מכשירי חשמל) מ"מ אסור לטלטלה מפני שדומה היא לנר. אמנם, לגבי נורת בקרה הדולקת על גבי מכשיר חשמלי, כגון מיחס, כתב שם (סי' כא אות ד) שאינה אוסרת את הכלי בטלטול, כיון שנטפלת היא לכלי. מאידך, הגרש"י אויערבך (שם) נקט, שאין חילוק בין פנס חשמלי לשאר מכשירי החשמל, וצידד שמותר לטלטלו. [אכן, בספר מאורי אש (פ"ב ד"ה עמ' 78 אמנם זאת, ובמהדורה חדשה פ"ב ענף ג' עמ' קיד) כתב הגרש"י אויערבך, שאף אם מן הדין מותר לטלטל מנורה חשמלית, מ"מ למעשה אין לטלטלה, כיון שהדבר נראה כעובדין דחול גמור, ויש לחוש שיחשבו המון העם שהיתר הטלטול הוא מחמת שאין בה אש, ויבואו להדליקה בשבת.

לשמיעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

הרב אברהם ישעיהו בן הדסה בתושח"י כל הרואה את ההודעה

לרפואה שלימה

יאמר שני פרקי תהילים בקו: 077-971-0320 בשלוחה: 597

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות 6527*

יהודי של ש"ס

דף העשרה לשיעורי
הדף היומי שע"י

מצדיקי הרבים

איחוד שיעורי התורה בישראל

שבת דף מ"ה
לקבלת הגיליון במייל torat.israel4@gmail.com
ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזרה
קו התהילים להצלת הבריאים שלא יחלו והחולים שיתרפאו
077-9710320 0722-148184 שלוחה 597 לשליחת שמות לתפילה חייגו

נערך ע"י הרה"ג הרב נריה כהן שליט"א, הארות והערות יתקבלו בברכה במייל: c7873808@gmail.com

1) תאנים וענבים שייבשן נקראים:

- א. גרוגרות וכותבות.
- ב. כותבות וצימוקים.
- ג. גרוגרות וצימוקים.

2) 'פצעילי תמרה' פירושו:

- א. פיצל פצלות בגזע התמר.
- ב. תמרים שאינם מבשילים על העץ, ומניחם בסלים מעצי דקל עד שמבשילים שם.

3) 'ביצת אפרוח' פירושה:

- א. יש בה אפרוח שעדיין לא בקע.
- ב. ראוי לצאת ממנה אפרוח בעתיד.

השאלות במדור זה הינן רשות

בגזירת ה'חברים' שלא להדליק נר, האם היה חשש פיקוח נפש?

ללא לאה זא אלסא לזאא דא לטוט זאא לל וז טזאטא טאטא
'לזט דאדאק לטוט סאט טזט, זאטא טאטא: דאט טזאטא זאטא טזטא זאטא לזאטא זאטא

הגאון רבי מרדכי בונים זילברברג שליט"א - רב שכון ה' ביב לתנובות ולהערות בכתובת טייל: 5740398@GMAIL.COM

הגמ' והשו"ע סי' תקי"ד סי' ואין מניחין נר על גבי דקל
ביום טוב ומשמע דרק ההנחה אסורה ולא האכילה
לאורו וצ"ע.

מ"ה ע"א

האם מותר לאכול לאור נורות חשמליים?

מניחין נר על גבי דקל בשבת ואין מניחין נר על גבי דקל
בשבת. והטעם דכיון דנר אינו מוקצה ביו"ט כמו שבת
יש לחוש שיטול את הנר מהדקל לצורכו ונמצא
משתמש באילן. ויש לדון אם מותר לאכול לאור נורות
חשמליים התלויים על גבי העצים ביום טוב, ולשון

האם סכנה רחוקה נחשבת לפיקוח נפש?

כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק.
ופירש"י בשעת הדחק היינו סכנה, והקשה רע"א
[בשו"ת ח"א סימן ס'] דמשום סכנה מותר כל מייל

דאיסורא, ותיירץ דמשי"כ רש"י סכנה היינו צד רחוק של הסתעפות סכנה שאינו בכלל היתר פקו"נ, ומ"מ הוה כשעת הדחק לסמוך על ר"ש, וראה במכתב החזו"א שנדפס בספר תשובות וכתבים מהחזו"א סימן מ"ח "וואף שאין הולכים אחר הרוב בפקוח נפש מ"מ בדברים רחוקים הרבה מפקו"נ אין דנים כפקו"נ, ולכבות הנר בבית האפל [בזמן מלחמה] יש להחמיר שזה בכלל דברים רחוקים הרבה מפקו"נ דיש כאן יותר מתלתא מי יימר" [עכ"ל בקיצור], ועיין בנודע ביהודה מה"ת יו"ד סימן ר"י שכתב לענין לנתח מת כדי ללמוד רפואה וז"ל "אבל בנדון דידן אין כאן שום חולה הצריך לזה, רק שרוצים ללמוד חכמה אולי יזדמן חולה שיהא צריך לזה, ודאי דלא דחינן משום חששא קלה זאת שום איסור תורה או אפילו איסור דרבנן, שאם אתה קורא לחששא זאת ספק פקוח נפשות, א"כ יהיה כל מלאכת הרפואות שחיקה ובשול סמנים מותר בשבת שמא יזדמן היום חולה שיהיה צורך לזה".

מ"ה ע"ב

האם מותר להרשות לילדים לעשות בשבת בובת

שלג?

אית ליה נולד. תחילה יש לדון האם השלג היורד בשבת הוא מוקצה, והנה המשנ"ב (סימן שלח סק"ל) כתב דאין על המטר היורד שם מוקצה, או נולד, ויכול לשתותו או לרחוץ ממנו, ובספר מנחת שבת (סימן פ ס"ק נו) כתב וז"ל: "שלג מותר לטלטל אפילו לדעת החת"ס [דאוסר לטלטל שברי קרח], ואם ירד השלג בשבת ויו"ט לא הוי מוקצה או נולד, אעפ"י שלא היו עבים מבערב, אך בפתיחה הכוללת מבעל פרמ"ג (בדיני מוקצה) משמע דמטר היורד בשבת ויו"ט אסור לטלטלו משום נולד, עכ"ל.

ויש לעיין אם בשבת מותר לעשות כדורי שלג או בובות שלג, דהא מבואר ברמב"ם (פ"ז מהלכות שבת ה"ו הו"ד במשנ"ב סימן שיט ס"ק סג) "כל המקבץ חלק אל חלק ודבק הכל עד שיעשו גוף אחד, הרי זה דומה לבנין", ולכאורה המדבק את חתיכות השלג זה על זה הוי כבונה ואסור.

ויש להסתפק אם הוא אסור מהתורה בארצנו הק', משום שהשלג בדרך כלל לא מחזיק מעמד, יותר מכמה שעות ובתוך השבת חס השמש ונמס, והנה השער הציון (סימן שג ס"ק סח) כתב דמריש פרק הבונה דף קב ע"ב דאיתא שם במשנה כל העושה מלאכה ומלאכתו מתקיימת בשבת חייב, משמע לכאורה דאפילו אם מתקיימת רק על יום השבת לחוד חייב, וכן משמע ברמב"ם (פ"ט הי"ג) למעין שם היטב, עכ"ד.

ויש לחקור מאי שנא מכותב ע"ג בשרו דחייב, ואעפ"י שחמימות הבשר מעבירה אותו, כמבואר במשנ"ב (סימן שמ ס"ק כב אות ב)? וי"ל דשאני התם דעצם הדיו ועצם העור בני קיימא הם וחמימות הבשר היא זו המעברת את הצבע והכתב, משא"כ בענינו דצריך מזג אויר קר מאד כדי שיחזיק מעמד, והוא בגלל עצמו לא מחזיק את צורתו, ומזג אויר כזה בדרך כלל לא קיים, וצ"ע, אבל עכ"פ מדרבנן ודאי דאסור לעשותו, ועיין בשו"ת הר צבי (טל הרים מלאכת סותר סימן א) שדן אם מותר להוריד השלג מהגג משום מלאכת סותר.

קיימת סיבה נוספת שאסור לעשות כדורי שלג, משום שמבואר בשו"ע (סימן שכ ס"ט): השלג והברד אין מרסקין אותן כדי שיזובו מימיו, דדמי למלאכה שבורא המים, ועוד כתב השו"ע (שם סעיף יא): צריך לזהר בחורף שלא יטול ידיו במים שיש בהם שלג או ברד, ואם יטול יזהר שלא ידחקם בין ידיו שלא יהא מרסק, והעושה כדורי שלג, או צורת בובה, אי אפשר שלא ידחוק וירסק את השלג.

לשמיעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

הרב אברהם ישעיהו בן הדסה בתושח"י כל הרואה את ההודעה

יאמר שני פרקי תהילים בקו: 077-971-0320 בשלוחה: 597

לרפואה שלימה

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות 6527*

יהודי של ש"ס

דף העשרה לשיעורי הדף היוזמי שע"י

איחוד שיעורי התורה בישראל

שבת דף מ"ו

לקבלת הגיליון במייל torat.israel4@gmail.com
ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזרה
קו התהילים להצלת הבריאים שלא יחלו והחולים שיתרפאו
077-9710320 שלוחה 597 לשליחת שמות לתפילה חייגו 0722-148184

נערך ע"י הרה"ג הרב נריה כהן שליט"א, הארות והערות יתקבלו בברכה במייל: C7673808@gmail.com

1) 'חידקי' פירושו חריצים.

א. נכון.

ב. לא נכון.

2) האמוראים הקפידו על חבריהם שטלטלו נר שעכשיו:

א. דולק.

ב. כבוי, ובכניסת שבת היה דולק.

3) 'שירים' פירושו:

א. טבעת.

ב. צמידים.

השאלות במסדור זה הינן רשות

האם מותר להרכיב כלי בשבת ?

האם מותר להרכיב כלי בשבת ?

הגאון רבי מרדכי בונים זילברברג שליט"א - רב שכון ה' ביב לתנובות ולהערות בכתובת טייל: 5740388@GMAIL.COM

מ"ו ע"ב

החלפת סדינים בבית חולים כשיש עליהם מעות ?

בזמן שיש עליה מעות. שאלה. אחות בבית חולים שמתפקידה להחליף סדינים יום יום, וגם בשבת. והנה היא מוצאת על אחת המטות ארנק עם כסף. האם המטה והסדין נהפכו להיות בסיס לדבר האסור, ואסור להחליף את הסדין גם כשהחולה הוריד את הארנק וכמבואר במסכת שבת דף מו ע"א שאם היו מעות על המטה בין השמשות נהפכה להיות בסיס לדבר האסור?

תשובה. כתב הרמ"א (סימן שט סעיף ד): 'אם אדם הניח דבר מוקצה על של חברו לא אמרינן שנעשה בסיס לדבר האסור, דאין אדם אוסר דבר שאינו שלו', ומאחר והבית חולים ממשלתי ושייך לציבור כולו אין החולה אוסר את המטה והסדין.

וכעין זה נסתפקו פעם באולם שנערך שם סעודת חתן וכלה, ואחת המוזמנות הדליקה נרות שבת על כסא, ולאחר גמר הסעודה כשכבו כבר הנרות סילקו המלצרים הנכרים את הפמוטים מעל גבי הכסא ונתערבב בין שאר הכסאות ולא ידוע מיזהו. והרי דבר שיש לו מתירים לא בטל, ולא ידעו אם מותר לטלטל את הכסאות ולשבת עליהם. ונראה דיש להקל מאחר ואין אדם אוסר דבר שאינו שלו, ואין רשות לאורחת לאסור את הכסא השייך לכלל האורחים ולבעלי האולם (חשוקי חמד).

לשמיעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס
בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום
בשלוחה חמש, תשע, שתים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

הרב אברהם ישעיהו בן הדסה בתושח"י כל הרואה את ההודעה
יאמר שני פרקי תהילים בקו: 077-971-0320 בשלוחה: 597

לרפואה שלימה

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות 6527*

יהודי של ש"ס

דף העשרה לשיעורי הדף היומיומי שע"י

איחוד שיעורי התורה בישראל

שבת דף מ"ז

לקבלת הגיליון במייל torat.israel4@gmail.com
ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזרה
קו התהילים להצלת הבריאים שלא יחלו והחולים שיתרפאו
077-9710320 שלוחה 597 לשליחת שמות לתפילה חייגו 0722-148184

נערך ע"י הרה"ג הרב נחמן שלישיא, הארות והערות יתקבלו בברכה בס"ל: c7673808@gmail.com

1) 'כלכלה' פירושו סל.

א. נכון.

ב. לא נכון.

'קרטין' פירושו גרגרים לבנים מהלבונה שנשתיירו ולא נשרפו.

א. נכון.

ב. לא נכון.

'טרסיים' פירושו:

א. צורפי נחושת.

ב. אורגים.

ג. ב' התשובות נכונות.

השאלות בסדר זה הינן רשות

איסור הטמנה נאמר רק בשבת או גם בערב שבת ומדוע ?

השאלה הראשונה היא: האם יש איסור על הטמנת מטבעות או על הטמנת מטבעות זרות?

השאלה השנייה היא: האם יש איסור על הטמנת מטבעות זרות או על הטמנת מטבעות ישראליות?

הגאון רבי מרדכי בונים זילברברג שלישיא - רב שכון הייב לתגובות ולחערות בכתובת ס"ל: 5740398@gmail.com

מ"ז ע"ב

האם בהטמנה האיסור הוא המעשה או עצם מצב

ההטמנה?

אין טומנים. ויש לדון בגדר איסור הטמנה בדבר שאינו מוסיף הבל, האם הוא איסור רק על מעשה ההטמנה אבל לאחר שעשה את ההטמנה האסורה לא מוטל עליו חיוב לבטל את ההטמנה, שמה שנעשה נעשה, או דלמא דבכלל איסור הטמנה נמי דכל זמן שההטמנה האסורה קיימת מוטל עליו לבטלה.

והנה לענין איסור שהיה מבואר בחזו"א דאיסור שהיה הוא דאסרו חכמים את עצם מצב שהיה באופן האסור ששרשו שמא יחתה והכל בכלל הגזירה, ולכן אם יעמיד בעצמו או ע"י נכרי ואפילו ע"י קוף חייב להסיר, עיי"ש. ונראה דאפשר דשאני גדר איסור שהיה מגדר איסור הטמנה, דאיסור שהיה הגזירה היא שמא יחתה בגחלים בשבת, ובודאי חשש זה שייך לא רק בזמן שעשה את השחיה אלא כל זמן שהתבשיל על הגחלים, ועל כן כתב החזו"א שאין חילוק היאך הונחה הקדירה על הגחלים

אלא עצם מצב זה יש בו משום שמא יחתה ואסור, אבל לגבי איסור הטמנה י"ל דאינו אלא רק בשעת מעשה ההטמנה ולא לאחר שכבר הטמין, דהנה המטמין בדבר שאינו מוסיף הבל דהגזירה היא שמא ימצא קדרתו צוננת וירתיחנה, אפשר דלא גזרינן אלא בשעה שמטמין דאז שמא ימצא קדרתו צוננת וירתיחנה, אבל לאחר שכבר הטמין לא חיישינן שיפתח את ההטמנה וירתיחנה.

אבל אם הטמין בדבר המוסיף הבל אפילו מערב שבת, כתב הפמ"ג [והביאו במ"ב ס"ק ו'] דמחויב לסלק את ההטמנה קודם בין השמשות עיי"ש. והיינו טעמא דכיון שהגזירה בהטמנה במוסיף הבל היא שמא יטמין ברמץ ויחתה, אזי חיישינן בכל עת שיחתה, ועל כן פשיטא להפמ"ג דמחויב לסלק ההטמנה (חוט שני שבת פכ"ח אות א').

לשמויעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

הרב אברהם ישעיהו בן הדסה בתושח"י כל הרואה את ההודעה
יאמר שני פרקי תהילים בקו: 077-971-0320 בשלוחה: 597

לרפואה שלימה

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות 6527*